

(1) (1) (1)

למנוח בני סנהדרין... פסח כהונה... פסח כהונה... פסח כהונה...

אלמלא בגדי כהונה לא נשחטו... פסח כהונה...

(2) פסח כהונה

1. וידע דכר זה פלמוי... פסח כהונה... פסח כהונה... פסח כהונה... פסח כהונה...

(3) פסח כהונה

1. מוסר בגדים: פסח כהונה... פסח כהונה... פסח כהונה... פסח כהונה...

(4) פסח כהונה

הוא לן כן... פסח כהונה... פסח כהונה... פסח כהונה...

D

כתב הרב המצוה שליש וישלש נשטו הכהנים לכוש בגדים גדולה וכבוד ולא יעבדו כמקדש והוא אמרו ימי ועשית בגדי קודש להלך לחיד לכוז ולתפארת ושאר דבריו כזה. והנה זו עם פשיטתה ככתוב ואריכות המורה בגימורה לא ראינו לכוש ההלכות שימנה למה לכל מנה בלתי (פוח סח) מחובר בגדים עשימש. ודעמו אמת לומר דבין דלין נלביש בגדים שלא נעטת העבודה שוב מזה ליתר פנים הכשר העבודה שם עבד נפחות מהן לו ביומא מפני עבודתו. והנה האל חלק ממנו העבודה אל עבד כהן. ואם היינו מונין זה מזה היה רלווי שממנה מעט בגדי לבן ביום הכיפורים מזה אחרת. נבנת זה כן פוח זה. וכן רלווי למנות בגדי כהן גדול מזה ונגדי כהן הדיוט מזה שנית. לכל כולו מחקים מחלקי העבודה המנוה ממנו ימי בימים האחרים כהן וכבר נחבאר (שרש יב) שאין מונים חלקי המנוה. ולכן לא נמנה לחמו עשיית השלמו והמנוה והמנוה מזה מפני ששמונו לשום לחם לפני ימי המיד וזה לחמו נבכר העבודה האלה שיהא לשום לחמו בשלמן ממולר בן וסיפור עליו בענין כן ולונו יתכר כהלקת הכר לפניו וסדר לנו שתייה ההלקה הוו כמנורת זהב משקיה עניינם כן וכן והנה הם תפשימי קדושה. ולא הוכשר בעיני הפנים שחלו בו הכר שאמר (פי כ) שהם חלק מחלקי המקדש. לפי שאין הכלים חלק מן הכית לכל הם ששים מלות ולין מעבדות זו לא זו ומקריבין כבית אל על פי שאין בו כלים אלו. ולכן אלצי עשיית הלחן והכפרות לשום עם העדות תמנה מזה נפוי עמנה. ולא תחשוב לומר שלא תמנה על נשטו לדורות ולא נעשה אלא לנחות הכרית וכבית בני של

והמצוה הליג היא שנצטוו הכהנים ללבוש בגדים מיוחדים לכבוד ולתפארת ואו יעבדו במקדש והוא אמרו יתעלה ועשית בגדי קודש לאהרן אהרן לכבוד ולתפארת (מלוא כה נ) ואת בניו תקריב והלבשתם כתנות (שס כט ח). ואלו הן בגדי כהונה שמונה בגדים לכהן גדול וארבעה לכהן הדיוט. וכשיעבוד הכהן בפחות מהבגדים שהם מיוחדים בעבודה ההיא או ביותר מהם עבודתו פסולה וחייב עם זה מיתה בידי שמים. ר"ל מחוסר בגדים שעבד. וכן מנו אותו בגמר סנהדרין (פג). בכלל מחוייבי מיתה בידי שמים. ולא בא זה כתוב בבאור. אבל בא כתוב (שס י) וחגרת אותם אבנט וכי והיתה להם כהונה לחקת עולם ובא בפירוש (שס): בזמן שבגדיהן עליהן כהונתן עליהם אבל בזמן שאין בגדיהן עליהן אינן כהונתן עליהן והיו לבו זרים, והנה נבאר (לי"ט עד) כי זר ששמש במיתה. ואמרו בספרא (כ"ט ט) וישם עליו את החשן פרשה זו למדה לשעתה ולמדה לדורות למדה לשירות יום יום ולשירות יום הכפורים בכל יום משמש בבגדי זהב ויום הכפורים בבגדי לבן. וכבר בארו בספרא (לח"ט ס"ח) שלבישת בגדים אלו מצות עשה והוא אמרם ומנין שאין אהרן לובש בגדים אלו לגדולתו אלא כמקיים גזירת המלך תלמוד לומר (לח"ט י"ג) ויעש כאשר צוה יי"י את משה. כלומר בגדים אלו. ואע"פ שהם בתכלית היופי שהם מזהב ושוהם וישפה וזולתם מן האבנים היפות לא יכוון בהם היופי אלא לקיים הצווי שצוה האל למשה לבד והוא שילבש אלו הבגדים תמיד במקדש. וכבר התבאר משפטי מצוה זו כלם בפרק שני מובחים (י"ז י"ט). ובמקומות מכפורים וסוכה (ה. נא.) :

היא אהרן שנגזר מהם (י"ט ט) וי"ט ט) כי"ט רש"י או לכבדו האומר (י"ט ט) שגלה לכלל לא עשו אהרן אחר שרי ככר מנה הכר (פי"ט לו) משלם על הכתף מזה לפי שהמנוה סתם קיימת לנו לדורות והאחרון עם לוחות הכרית קיים לנו לעולם וממנו נשיטתו כדוים או ככהנים לינו עבד בנות אלא כל זמן שימלאו לנו מלוחות לכאלו ככתף ועוד הוא עמיד ליגלות אהרן כמראה בימיו יהיה פסוק והנה היא מזה מכלל המלות הקיימות לדורות. וכמו שמה הכר שאל אהרן כן כלמח חמנה עשייתו: משם מכלל מלות עשה לפי שהיוה פסוק קיימת לנו. ועוד שאל נעלה על דמיונו עם אשכול שיכבד או שישרה מזה לעשותו כמדה הראשונה לשום עם לוחות העדות כי בכך נשפיר והנה מכל מקום היא מזה מיוחדת כפי עמלה איה הכשר מזה אחרת כמורה והמנוחות והשלחן. וכן הבגדים נעטת בעל ההלכות לפי אלא להכשר העבודות שנתנונו נשט לכל אהרן עליו הפסוק היה לומר אומם כמקיים גזירת מלך שגור ענין לעבוד כהן לא היה מתענין בנביאם להפסול ולהתעורר ביופים אלא להקטיר בכבודם. והמנוח נשט הכר כבגדים וכקידוש יומא שפוזרת למנות גם ככלל מלות עשה על נעבודתם מקיים מזה מוסף על השאמר מן האלו. ואם כן נשט (י) ימנה מלות עשה שיטשו הכהנים העבודה ועמוד לא יושב ולא שפוזר ממה שדרשו (נח"י ג): לעמוד לרש לעשייה כהרמים ולא לשייבם. וכן כחכ כחכור הגדול (כ"ט פ"ט) שיעוד מיושב לינו לוקם ששאוהרתו מכלל עשה. ואולי שאל כל ככתוב כזה לכו מלמ ימנה הכשר עבודה בלבד. וכן מחזור :

לב שמוח

כתב הרמב"ם מזה ל"ג היא מזה הכהנים לכוש בגדים מיוחדים לכבוד ולתפארת יעבדו כמקדש והיא ועשו בגדי קודש לאהרן כי ואת בניו תקריב והלבשתם כתנות כ"ו. הרמב"ם ענו זו עם פשיטתה ככתוב ואריכות המורה בגימורה לא מנלה כה"ג ודעמו לומר דבין שאין נלביש בגדים שלא נעטת העבודה שום מזה לינו אלא הכשר עבודה שם עבד נפחות מהן לו ביותר מפסל עבודתו והנה כן חלק ממנו העבודה כ"ו ע"כ. ואני לומר אמת שאל עבד של בגדים עבודתו פסולה לכל לא נכשיל כד הם חלק ממנה. והכבוד יוכית אל מלה עשיית הבגדים גם לומר ועשו בגדי קודש לחבר לעבוד ולעשר בני אהל אהרן לכבוד ולתפארת כלומר כדי שיהיה גם עבדו ומסולר מנין שאל העם וכן הם היו לו לפימן על הכהונה

כ"ט פ"ט רש"י ח"י לקדשו ופדסת אומם דהינו ליהוה הם שאלם כהנים מנושק על ידי הבגדים וכ"כ רש"י כפרשת מזה לקדשו להכניסו כהונה פי"י הבגדים, ועוד שני לכהן לי לומר שיהיה ויעבוד כהן לפני ה' כ"ו. וכ"כ הרמב"ם פי"י מה"י כלי המקדש (פי"ד) פי"ע נשטת

לב שמוח

כתב הרמב"ם מזה ל"ג היא מזה הכהנים לכוש בגדים מיוחדים לכבוד ולתפארת יעבדו כמקדש והיא ועשו בגדי קודש לאהרן כי ואת בניו תקריב והלבשתם כתנות כ"ו. הרמב"ם ענו זו עם פשיטתה ככתוב ואריכות המורה בגימורה לא מנלה כה"ג ודעמו לומר דבין שאין נלביש בגדים שלא נעטת העבודה שום מזה לינו אלא הכשר עבודה שם עבד נפחות מהן לו ביותר מפסל עבודתו והנה כן חלק ממנו העבודה כ"ו ע"כ. ואני לומר אמת שאל עבד של בגדים עבודתו פסולה לכל לא נכשיל כד הם חלק ממנה. והכבוד יוכית אל מלה עשיית הבגדים גם לומר ועשו בגדי קודש לחבר לעבוד ולעשר בני אהל אהרן לכבוד ולתפארת כלומר כדי שיהיה גם עבדו ומסולר מנין שאל העם וכן הם היו לו לפימן על הכהונה

כ"ט פ"ט רש"י ח"י לקדשו ופדסת אומם דהינו ליהוה הם שאלם כהנים מנושק על ידי הבגדים וכ"כ רש"י כפרשת מזה לקדשו להכניסו כהונה פי"י הבגדים, ועוד שני לכהן לי לומר שיהיה ויעבוד כהן לפני ה' כ"ו. וכ"כ הרמב"ם פי"י מה"י כלי המקדש (פי"ד) פי"ע נשטת

כדיה אהל ושאל כי מדרשא ל"ל נחלק לבן שאין ט אמר ע"כ. הנה ממה ששימש משה נשטת ימי המילואים נחלק זה יגיד שאין הבגדים מעבדן אלא לאהרן ולבניו, אבל זולת הכהנים תפארת ענדם הקרנות גלל עדים, והוא מה שמדיעו נאומרו לכבוד וגו', לומר לא משפוט כי הבגדים לצורכי עבודה לבד, ומחייב הכר לכושם משה נשטת ימי המילואים, ולא כן הוא, אינם אלא לכבוד וגו' למשרת קטע

ב ועשית וגו' לכבוד ולתפארת. לרין נדעמ מה סה בונת ה' נאומרו לכבוד וגו', אחר שמודיע מעשיהם ואופייהם, ואם להודיע שבגדים אלו יש בהם לאהרן כבוד ותפארת מה יאל לנו מזה, ואולי שיחבאר על פי מה שאמרו בפרק אין מעמידן (פי"ז ד). וח"ל שאלו את רבי

✓

62 (9) pe 15

11 אורה 306

מעיל מכפר על לשון הרע כגון א"ד תניא
 יבא דבר שבקל ויכפר על קל הרע וציץ
 מכפר על עוות פנים בציץ כתיב "היה על שפת
 מצח אהרן ובעוות פנים כתיב "ומצח אשה
 זונה היה לך איני הואד ידוע בן לוי שני
 דברים לא מצינו להן כפרה בקרבנות ומצינו
 לו כפרה ממקום אחד ואלו הן שפיכות דמים
 ולשון הרע שפיכות דמים מעגלה ערופה
 ולשון הרע מקפרת התני רב תנניה מנין
 לקפרת שמכפרת שנאמר "ויהן את הקפרת
 ויכפר על העם *ותני רבי רבי ישמעאל על
 מה קפרת מכפרת על לשון הרע יבא דבר
 שבחשאי ויכפר על מעשה חשאי קשיא לשון

ואמר רבי
 עיניו בר ששן *למה נסמכה פרשת
 קרבנות לפרשת בגדי כהונה לומר לך מה
 קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין
 כחנות מכפרת על שפיכות דם שנאמר
 "וישחטו שעיר עזים ויסבלו את הבתנות
 בדם מכנסים * מכפרת על גילוי ערוות
 שנאמר "ועשה להם מכנס בדי * [לכנסת
 את] בשר ערוה] מצנפת מכפרת על גס
 הרוח כגון אמר רבי תניא יבא דבר שבגובה
 ויכפר על גובה אבנט מכפר על הרדור הלב
 " *היבא דאיתיה חושן מכפר על הדין
 שנא' "ועשית חושן משפט אפוד מכפר על
 עבודה כוכבים שנאמר "אין אפוד ותרפים

פָּרָק שְׁמִינִי

13 כהנא ב' ד' א"ח

א בְּגָדֵי כְהֵנָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִים: בְּגָדֵי כֹהֵן הַדְּיוֹט, וּבְגָדֵי זָהָב,
 וּבְגָדֵי לָבָן. בְּגָדֵי כֹהֵן הַדְּיוֹט הֵם אַרְבַּעַת כְּלִים: כְּתָנֹת,
 וּמְכַנְסִים, וּמְגַבְעוֹת, וְאַבְנֵט, וְאַרְבַּעַתָּם שֶׁל פֶּשֶׁתָן לְבָנִים * וְחוֹטָן
 כְּפוּל שֶׁשָׁה * וְהָאֲבֵט לְבִדּוֹ רְקוּם בְּצֻמְרֵי.

ב בְּגָדֵי זָהָב הֵם בְּגָדֵי כֹהֵן גְּדוֹל * וְהֵם שְׁמֹנֶה כְּלִים: הָאֲרַבְּעָה
 שֶׁל כָּל-כֹּהֵן; וּמַעֲלִיל, וְאַפּוֹד, וְחֹשֶׁן, וְצִיץ. וְאַבְנֵטוֹ שֶׁל כֹּהֵן
 גְּדוֹל מַעֲשֵׂה רוֹקֵם הוּא **, זֶהוּא דוֹמָה בְּמַעֲשָׂיו לְאַבְנֵט כֹּהֵן הַדְּיוֹט: *.
 וּמְצַנֶּפֶת הָאֲמוּרָה בְּאֵהָרָן הִיא הַמְּגַבַּעַת הָאֲמוּרָה בְּבִנְיָו, אֲלֵא שֶׁכֹּהֵן
 גְּדוֹל צוֹנֵף בָּהּ כְּמִי שֶׁלוֹפֵף עַל הַשָּׁבֶר * * וּבְנָיו צוֹנְפִין בָּהּ כְּכּוֹבַע,
 וְלִפְיֶקֶד גִּקְרָאת מְגַבַּעַת **.

ג בְּגָדֵי לָבָן הֵם אַרְבַּעַת כְּלִים שֶׁמִּשְׁמַשׁ בָּהֶן כֹּהֵן גְּדוֹל בַּיּוֹם
 הַכְּפוּרִים: כְּתָנֹת, וּמְכַנְסִים, וְאַבְנֵט, וּמְצַנֶּפֶת * * וְאַרְבַּעַתָּם
 לְבָנִים וְחוֹטָם כְּפוּל שֶׁשָׁה * * וּמִן הַפֶּשֶׁתָן לְבִדּוֹ הֵם * * וְשְׁמֵי כְּתָנוֹת * *
 אַחֲרוֹת * * הָיוּ לוֹ לְכֹהֵן גְּדוֹל בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים: אַחַת לוֹבָשָׁה בַּשַּׁחַר * *
 וְאַחַת בֵּין הָעֶרְבִים * * * * וְשְׁמֵיהֶן בְּשִׁלְשִׁים מְנָה מִשְׁלַל הַקֹּדֶשׁ * *; וְאִם
 רָצָה לְהוֹסִיף - מוֹסִיף מִשְׁלּוֹ * * - וּמְקַדֵּשׁ הַתּוֹסֶפֶת וְאַחַר כֵּן עוֹשֶׂה
 בָּהּ הַכְּתָנֹת * *.

ד בְּגָדֵי כְהֵנָה מְצוּתָם שֶׁהָיוּ חֲדָשִׁים * * נָאִים * * וּמִשְׁלָשִׁים * *
 כְּדֶרֶךְ בְּגָדֵי הַגְּדוֹלִים * * * * שֶׁנֶּאֱמַר: לְכָבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת (שְׁמוֹת כ"ח, ב). הָיוּ
 מִשְׁשֻׁשִׁין * * אוּ מְקוֹרְעִין * * אוּ אֲרָכִין יָתֵר עַל מְדָתוֹ * * אוּ קְצָרִים
 פָּחוֹת מְדָתוֹ * * אוּ שְׁסֻלְקָן בְּאַבְנֵט * * וְעַבְד - עֲבוּדָתוֹ פְּסוּלָה;
 הָיוּ מְשַׁחֲקִין * * אוּ שֶׁהָיוּ אֲרָכִים וְסֻלְקָן בְּאַבְנֵט עַד שֶׁנֶּעֱשׂוּ כְּמְדָתוֹ
 וְעַבְד - עֲבוּדָתוֹ כְּשֶׁרָה * *.

פָּרָק עֲשִׂירִי

א כִּיצַד סֵדֶר לְבִישַׁת הַבְּגָדִים? לּוֹבֵשׁ הַמְּכַנְסִים תְּחִלָּה * * וְחוּגֵר
 אֶת-הַמְּכַנְסִים לְמַעַל מִטְּבוּרוֹ מֵעַל מְתָנְיוֹ, וְאַחַר כֵּן לּוֹבֵשׁ
 הַכְּתָנוֹת, וְאַחַר כֵּן חוּגֵר אֶת-הָאֲבֵט כְּנֶגֶד אֲצִילֵי יָדָיו * * וּמְקִיפוֹ
 כְּרָף עַל כְּרָף עַד שְׁגוּמֵר וְקוֹשֵׁר.

ב וְעַל הָאֲבֵט מְפָרֵשׁ בְּקַבְלָה: (ו) לֹא יִתְּגַרוּ בִּיזַע (יחזקאל ס"ד, יח)
 בְּמִקּוֹם שְׁמוּזְעִין * *; וְכֵן קָבַל יוֹנָתָן בֶּן-עֲזִיָּאל מִפִּי הַנְּבִיאִים

14) פ

ג כהן גדול אחר שחוגר באבנט לובש המעיל, ועל המעיל
- האפוד והחשן, וחוגר בחשב האפוד על המעיל מתחת
החשן - ולפיכך נקרא מעיל האפוד, שחוגרו באפוד; ואחר
כך צונף במצנפת וקושר הציץ למעלה מן המצנפת ושערו
היה נראה בין ציץ למצנפת ושם היה מניח תפילין בין ציץ
למצנפת.

ד מצות עשה לעשות בגדים אלו וליהיות הכהן עובד כהן.
שנאמר: ועשית בגדי קדש (שמות כח, ב); ואת בגדו תקריב
והלבישתם כתנות (שם כג, ט). וכהן גדול ששמש בפחות משמנה בגדים -
אלו; או כהן הדיוט ששמש בפחות מארבעה בגדים - אלו הוא
הנקרא: מחסר בגדים ועבודתו פסולה ותיב מיתה בידי שמים.
כזר ששמש, שנאמר: וחגרת אתם אבנט (ויג') והיתה להם כהנה (שם ט).
בזמן שבגדיהם עליהם כהנתם עליהם; אין בגדיהן עליהן אין
כהנתם עליהם אלא הרי הם כזרים ונאמר (בסדר א, טא): והזר
הקרב יומת.

15) נח' עמי

מבטם כלבו והנניא מנין שלא הא דבר
קדם למבטם תלמוד לומר ומבטם בו
היו על בשר ואחד הא לך הכי קני עו

ולבאר כל הנ"ל, אולי יש לחדש בשיטת הרמב"ם על אופי מצות לבישת בגדי
כהונה. אין זה דין בכהן לבד, או דין בעבודה לבד, אלא זה דין בחפצא דבגדים
עצמם. לבישת הבגדים אינה מעשה לבישה של הגברא גרידא. אלא היא קיום
במטרתם של הבגדים. הם מחייבים את הגברא ללבושם. זאת הסיבה שהרמב"ם
התרכז על הבגדים, בלי יחס לכהן או לעבודה. הוא מצייר את הבגדים, כי בעיקרון,
המצוה נובעת מהם.

לאור זה, מובן ג"כ למה הרמב"ם הצריך סדר. הדין הוא לא רק שהכהן ילבש
אותם, אלא הלבישה מקיימת את המטרה של כל בגד ובגד. העיקר הוא מעשה
הלבישה עצמו, ולא רק שהכהן יהיה לבוש. יותר מזה, אם זה דין בבגד, אולי י"ל
שהם גם דרושים הנהגה מכובדת גם לפני הלבישה - וזאת ההלכה של חלונות. ובכן
כל הפרקים ח' וט' איירי בבגדים. בפרק י' הרמב"ם עוסק בלבישה עצמה, אבל
עדיין הוגדרה כקיום של הבגדים, במיוחד לפי לשון הקרית ספר הנ"ל. ורק אחרי
זה, הרמב"ם מביא דין של מחוסר בגדים, כי עכשיו הוא עוסק בדיני הגברא. ואז
הוא מביא העונש - חיוב מיתה¹⁵, והסברא - בזמן שבגדיהם עליהם, כהונתם
עליהם.¹⁶

16 לפי מהלך זה, מובנים דברי הוזהר תרומה (מב: הובא בתורה שלמה שמות
כט:לא) וז"ל: והלבשת את אהרן. הא כולי האי פולחנא דמשה ויקרא דאהרן איהו,
לאו הכי, אלא יקרא דמשה איהו, דהא הקב"ה לא בעא פולחנא דאהרן אלא על ידא
דמשה, ואהרן לא יכול לאתקדשא אלא על ידא דמשה, ובכלא אצטריך אהרן למשה,
וכל האי יקרא דמשה איהו.

17 הוזהר כותב שכל התהליך של הלבישת אהרן הכהן היה יקרא דמשה, ולא יקרא
דאהרן. למה? אהרן הוא הלובש, הוא המוכתר בבגדי כהונה גדולה? אבל לאור
האמור, דברי הוזהר הם כפתור ופרח. אם הבגדים הם העיקר, והלבישה היא נחשבת
קיום של מטרת הבגדים, מסתבר לומר שהמלביש דוקא מקיים קיום זה. הקיום
האמיתי הוא בהלבישה, ולא בלבישה.¹⁷

16) מ' א' 459-460 נח' 38

4